

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး - မနေ့၊ ယနေ့နှင့် မနက်ဖြန်

(Reformation: Yesterday, Today & Tomorrow)

လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်သုံးစုအတွင်း ပရိုတက်စတင့်များသည် 1994 နှင့် 1997 ခုနှစ်တွင် သမိုင်းဝင် ဧဝံဂေလိနှင့် ကက်သလစ်များ အတူတကွ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းတွင် ရိုမန်ကက်သလစ်ချာချ်အား ကြီးကြီးမားမား လိုက်လျောမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့မြင်ခဲ့ရပြီး ရောမမြို့သို့ ပြန်လာရန် မကြာသေးမီက ပရိုတက်စတင့်များအားလုံးကို တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ပရိုတက်စတင့်အသင်းတော်များနှင့် ရောမချာချ်တို့အကြား အဓိကအယူဝါဒကွဲပြားမှုကို စွန့်လွှတ်ရန် (သို့မဟုတ် အနည်းဆုံး) လျှော့ချရန် ခိုင်ခံ့သော လွှမ်းမိုးနေသော စိတ်သဘောထားရှိသည်။ ကိစ္စ၏အရေးကြီးမှုကို နားလည်မှုမရှိခြင်း သို့မဟုတ် ပရိုတက်စတင့် ယုံကြည်ချက်ကို တမင်တကာ တွက်ချက်ပြီး သစ္စာဖောက်ခြင်းမျိုး ရှိသည်။

၁၆-ရာစု ပရိုတက်စတင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး (၅၀၆) နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်နေ့ကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း။? ကျွန်ုပ်တို့မေ့မလျော့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ယနေ့ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ခြင်း ရှိ၊ မရှိဟူသော အခြေခံမေးခွန်းကို မေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အကြောင်းပြချက်

အဘယ်ကြောင့်ပထမတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ခဲ့သနည်း။ အကြောင်းရင်းတစ်ခုမှာ သန့်ရှင်းသော ဧဝံဂေလိတရား၏ဆွဲဆောင်မှုကို ပြန်လည်ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ Renaissance (ဆယ့်သုံးရာစုမှ ဆယ့်ငါးရာစု) နောက်ပိုင်းတွင် ဥရောပရှိလူများသည် အနုပညာ၊ စာပေနှင့် ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုများကို စူးစမ်းလေ့လာရန် စိတ်အားဖွင့်ခဲ့ကြသည်။ ဥရောပရှိလူများသည် တည်ထောင်ထားသော ချာချ်၏သွန်သင်မှုနှင့် ကျင့်ထုံးများကို မေးခွန်းထုတ်လာကြသည်။

Rotterdam မှ လူသားဝါဒီပညာရှင် Desiderius Erasmus သည် သူ၏ဂရိဓမ္မသစ်ကျမ်းကို 1516 ခုနှစ်တွင် ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် အသင်းတော်အား ကြီးစွာသောမျက်နှာသာပေးခဲ့သည် (ယခင်က လက်တင်ဗာသာများသာ) ။ သောမတ်စ်ဘီလ်နေ၊ Luther နှင့် အခြားသူများကဲ့သို့သော အမျိုးသားများသည် ၎င်း၏မူရင်းဘာသာစကားဖြင့် ဓမ္မသစ်ကျမ်းကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျဖတ်ပြုပြီး အလယ်ခေတ်ချာချ်တွင် ချို့တဲ့နေသော ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာ တက်ကြွမှုနှင့် အလှတရားကို သူတို့ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေတွေ့ရှိလာကြသည်။

ယုံကြည်ခြင်းတစ်ခုတည်းဖြင့် ဖြောင့်မတ်သောအယူဝါဒကို ပြန်လည်ရှာဖွေ တွေ့ရှိခြင်း၌ ၎င်းတို့၏ဝိညာဉ်ရေး စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို မပါဝင်နိုင်ပါ။ ၎င်းသည် အသင်းတော်အား အဓိပ္ပါယ်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသက်ကို ပေးဆောင်ပြီး နိုးကြားမှုသည် ဥရောပတစ်ခွင်သို့ ပျံ့နှံ့သွားသည်။

ဤတန်ဖိုးကြီးသော အမွေအနှစ်သည် ညတွင်းချင်း ပစ်ထားရမည့် အရာတစ်ခုလား။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဉာဏ်ပညာနှင့် ပိုင်းခြားသိမြင်မှုတို့အတွက် ဆုတောင်းရန် လိုအပ်ပြီး 'ငြိမ်းချမ်းခြင်း' အတွက် အမှန်တရားကို လဲလှယ်ခြင်းမပြုဘဲ ဤအန္တရာယ်ရှိသောကာလတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏အန္တရာယ်ကို ရှောင်ရှားရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဆုတ်ယုတ်မှု

ယနေ့ခေတ်တွင် ဘာသာရေး လှုပ်ရှားမှုများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ဘုရားများကို 'ကောင်းမြတ်သောအသက်နှင့် လက်နှင့်လုပ်သောအရာ' ဖြင့် သိမ်မွေ့လျော်ရန် သွန်သင်ပေးကြပြီး အချို့က ကျွန်ုပ်တို့ မိမိကိုယ်ကိုသည် ဘုရားဖြစ်ကြောင်း သွန်သင်ကြသည် (ကမ္ဘာဦး 3:5)။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှတစ်ဆင့် ရောက်ရှိလာသော ပရိုတက်စတင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာသည် အခြားဘာသာများနှင့် သိသိသာသာ ကွဲပြားသည်။ ကယ်တင်ခြင်းအတွက် လုံလောက်သော အခြေခံအဖြစ် လက်ဝါးကပ်တိုင်မှာ ခရစ်တော် အသေခံတော်မူကြောင်း ကြွေးကြော်ပြီး ဓမ္မသစ်ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဖြစ်သည် (၁ ကောရိန္တု ၂:၂)။ ရှင်ယောဟန် ၁၆:၄ တွင် သခင်ယေရှုက '.....'.

အလယ်ခေတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ကဲ့သို့ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ယုတ်ညံ့သောကာလဖြစ်သည်။ ဖူးမြော်ခြင်း၊ အစုလိုက်အပြုံလိုက် အခမ်းအနားများ၊ ပုတီးစိပ်ခြင်း၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ၊ သူတော်စင်များအား ကြည်ညိုလေးစားခြင်း၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းတို့သည် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းရှိ သာမန်လူများ၏ နှလုံးသားတွင် အနှစ် ၁၀၀၀ တိုင်တိုင် စိုးစံနေပါသည်။ အလယ်ခေတ်က ဘုန်းကြီးတွေဟာ မျက်ကန်းဓမ္မလမ်းပြတွေဖြစ်ပြီး သူတို့ရဲ့ လက်မထပ်ရသေးတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေဟာ ကိုယ်ကျင့်တရားလွန်ကဲမှု၊ ဖောက်ပြန်မှု၊ စားကြူးမှု နဲ့ တခြားအရာတွေ ကျူးလွန်လေ့ရှိသည်။ လူတို့သည် ဝိညာဉ်ရေးအရ ငတ်မွတ်ပြီး စိတ်ပျက်ခဲ့ကြသည်။ ဟေရှာယပြောသည့်အတိုင်း သူတို့သည် အလင်းကို စောင့်မျှော်နေကြသည် (ဟေရှာယ ၅၉:၉)။

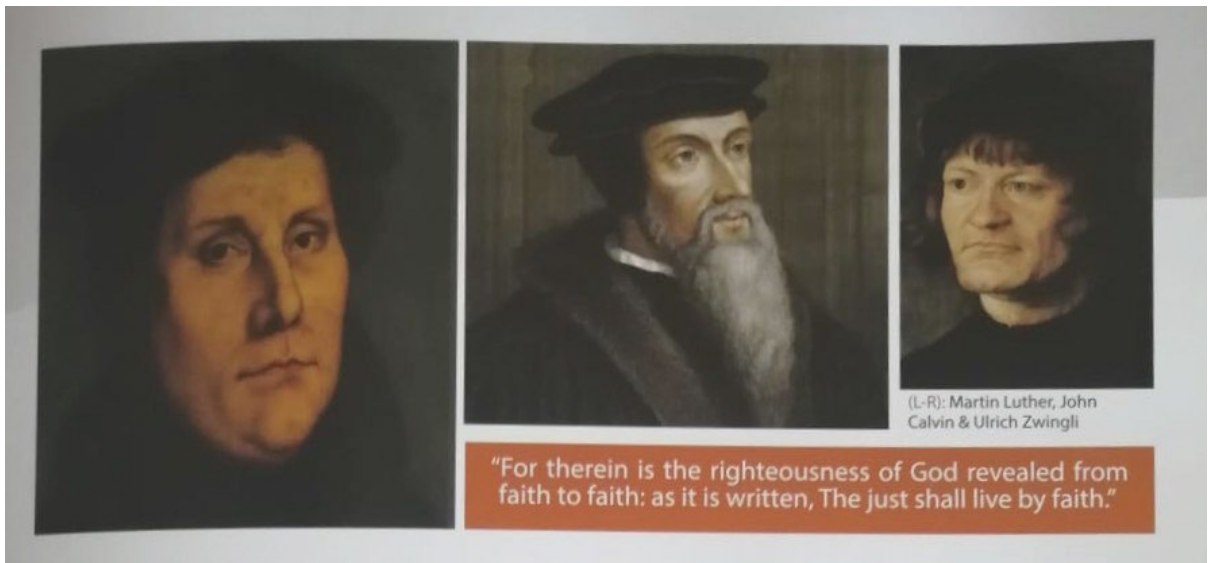
Waldenses (Peter Waldo) သည် ဆယ်နှစ်နှင့် ၁၃ ရာစု၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအကြိုနေ့ရက်များတွင် ထိုအလင်းကို ပေးစွမ်းခဲ့သော်လည်း အကြင်နာကင်းမဲ့စွာ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် အချုပ်အခြာအာဏာရှင် ဘုရားသခင်သည် ပြန်လည်နိုးထရန်အချိန်ကို ကြိုတင်သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။

၁၄-ရာစု မတိုင်မီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမား John Wycliffe သည် ကောင်းကင်ဘုံသို့ သွားရန် မည်သို့မျှော်လင့်ထားကြောင်းကို အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဖြစ်သော သာမန်လူတစ်ဦးအား မေးမြန်းခဲ့သည်။ ကောင်းကင်ဘုံသို့သွားရာလမ်းကို ဝယ်နိုင်မည်ဟု သူ၏ယဇ်ပုရောဟိတ်က အာမခံထားကြောင်း ပြန်ပြောခဲ့သည်။ ဒါက အဲဒီကာလမှာ နေထိုင်သူအများစုဆီက သင်ရနိုင်မယ့် ပျမ်းမျှအဖြေဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းသည် ကျွန်ခံခြင်းထမ်းပိုးကို ချိုးဖျက်ပြီး ခရစ်တော်တစ်ပါးတည်းကိုသာ

ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့် ကယ်တင်ခြင်းဆိုင်ရာ အယူဝါဒကို ပြန်လည်ထူထောင်ကာ လူတို့ကို ကယ်တင်ခြင်းဖြစ်သည် (ရောမ ၁:၁၇၊ ဧဖက် ၂:၈-၉၊ တီတု ၃:၅)။

ဘုန်းကြီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် ဘုန်းကြီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ပြောင်းလဲစေခဲ့သည်။ သမ္မာကျမ်းစာက ယုံကြည်သူများ၏ စကြဝဠာယဇ်ပုရောဟိတ်ဟုတ်ကို သွန်သင်ပေးသောကြောင့် မိမိကိုယ်ကို သင်းအုပ်ဆရာ၊ ယဇ်ပုရောဟိတ်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည် (၁ ပေ ၂:၉)။

ဥပမာအားဖြင့်၊ သူသည် auricular confession ကိုနားမထောင်ပါ။ အနှစ် ၁,၀၀၀ ကျော်ကြာပြီးနောက်၊ 'ယဇ်ပုရောဟိတ်များ' သည် ခရစ်တော်ယေရှုကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျသိသောသူများသည် ကျေးဇူးတော်၏ပလ္လင်သို့ တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက်ခွင့်ရရှိပြီး ကြားခံလူမလိုအပ်သည့်အတွက် အသင်းတော်တွင် 'ယဇ်ပုရောဟိတ်များ' သည် မလိုအပ်တော့ပေ။ ယေရှုခရစ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏တစ်ဦးတည်းသော ဖျန်ဖြေသူဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းသည် မိမိဘုရားသခင်ထံ တိုက်ရိုက်ဆုတောင်းရမည် (၁တီ ၂:၅)။

လူသာ၊ ကယ်လ်ဗင်နှင့် အခြားသူများ လက်ထပ်ပြီး ခရစ်ယာန်မိသားစုများ စတင်ခဲ့သည်။ ကလေးတွေကို သွန်သင်ဆုံးမပြီး သခင်ဘုရား ကြောက်ရွံ့မှုနဲ့ ပြုစုပျိုးထောင်မှုမှာ ကြီးပြင်းလာခဲ့သည်။ သခင်ဘုရားသည် မိမိအစေခံကျွန်များကို ဘယ်သောအခါမှ ကာမဂုဏ် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ထမ်းရန် မရည်ရွယ်ပါ။ (၁တီ ၃:၁-၅)။

အလယ်ခေတ်နှောင်းပိုင်းသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာကို အလွန်စိတ်ဝင်စားသည့် ခေတ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ Luther ထံမှ နှုတ်ကပတ်တော်ကြားရန် လူတွေက ' Wittenberg ' ကိုစုပြုံလာကြသည်။ Calvin ထံမှ-ကြားရန် ဂျနီဗာမြို့နှင့် Zwingli ထံမှ-ကြားရန် ဇူးရစ်ချ်သို့ လူများစုဝေးခဲ့ကြသည်။ အလားတူ၊ John Knox သည် နောက်ပိုင်းတွင် စကော့တလန်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ယူဆောင်လာမည်ဖြစ်သည်။

ရောမမြို့ရှိ စိန့်ပီတာဘုရားကျောင်း ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အတွက် ငွေရှာရန် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး လီယို X မှ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့ထားသော စွဲဆောင်မှု မှေးမှိန်သွားခဲ့သည်။ ခွင့်လွှတ်ခြင်းတရားသည် ယေရှုခရစ်တစ်ပါးတည်း၌သာ ကြွယ်ဝပြီး အခမဲ့ဖြစ်သည်။ 'ဝိညာဉ်ရေးရာ' ဟာ ဈေးကွက်တွင် ဝယ်ယူနိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုမဟုတ်ကြောင်း ဉာဏ်အလင်းရရှိသူများသည် စတင်သိရှိလာကြသည်။ အသင်းတော်၏ ဘဏ္ဍာရေးဖောက်ပြန်မှုနှင့် ဝိညာဉ်ရေးလှည့်ဖြားမှုတို့သည် နောက်ဆုံးတွင် ပြီးဆုံးသွားခဲ့သည်။

ပညာရေး

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် ခရစ်ယာန်ပညာရေး၏ အရေးပါမှုကို ဆောင်ကျဉ်းပေးသည်။ အလယ်ခေတ်တွင် ဘုန်းကြီးများကိုသာ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ယခုတွင် စစ်မှန်သော ယုံကြည်သူတိုင်းသည် အသစ်သောယုံကြည်ခြင်းကို နားလည်ရန် လိုအပ်သည်။ သမ္မာကျမ်းစာကို သူတို့ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကားဖြင့် ပေးထားပြီး ၎င်းကိုဖတ်ရှုနိုင်၊ နှစ်သက်သဘောကျကာ အသုံးပြုနိုင်သည်။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ ကြီးမားသော အတွေးအခေါ်များထဲမှတစ်ခုမှာ သန့်ရှင်းသောသမ္မာကျမ်းစာ၏ကြွယ်ဝမှုများကို ထုတ်ဖော်ပြသပြီး သာမန်လူများက ၎င်းတို့၏ ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာ မြှင့်တင်ခြင်းအတွက် ၎င်းကို အရသာရှိစွာ ဖတ်ရှုနိုင်စေရန်ဖြစ်သည်။

ကယ်လ်ဗင်သည် ဂျီနီဗာတွင် သင်ယူမှုကို အားပေးခဲ့ပြီး မကြာမီ စကော့တလန်မှ John Knox နှင့် အခြားအဝေးမှ ရောက်လာခဲ့သည်။ 1454-1455 တွင် Johann Guttenberg (ဘုရားသခင်ပြင်ဆင်ပေးမှု) ဖြင့် ပုံနှိပ်ခြင်းအား တီထွင်ခြင်းဖြင့် စာပေသည် ဥရောပတစ်ခွင်သို့ လျင်မြန်စွာ ပျံ့နှံ့နိုင်ခဲ့ပါသည်။

Exegeticalများ၊ မှတ်ချက်များနှင့် Calvin's Institutes ကဲ့သို့သော သမ္မာကျမ်းစာဆိုင်ရာ ပြဌာန်းစာအုပ်များသည် ဥရောပကိုလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ ယင်းတို့သည် အတုမရှိသော တရားဟောခြင်းနှင့် အလေ့အကျင့်များကို သက်သာစေသည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး သမားများ၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ 'ကျမ်းစာဆီသို့ ပြန်သွားရန်' ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းသည် အနောက်တိုင်းအတွေးအမြင်အားလုံးကို သိသိသာသာ လွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် ခေတ်သစ်သမိုင်းတွင် အထင်ရှားဆုံးသော ဘဝပုံနှင့် ဘဝပြောင်းလဲရေး လှုပ်ရှားမှုများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း သေချာပါသည်။

ရာစုနှစ်များစွာကြာအောင် မှောင်မိုက်နေသော သာမန်လူများ၏ ကျမ်းစာမတတ်မြောက်မှုဟာ နောက်ဆုံးတွင် ပြီးဆုံးသွားခဲ့သည်။ Hosea 4:6 က 'ငါ၏လူတို့သည် ပညာမရှိသောကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြပြီ။ သင်သည် ပညာကို ငြင်းပယ်သောကြောင့်၊ သင်၏ဘုရားသခင်၏တရားတော်ကို မေ့လျော့သောကြောင့်၊ သင်၏သားမြေးတို့ကို မေ့လျော့မည်ဟု ငါဆို၏။ ထိုကျိန်စာသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှ ဖယ်ရှားခံခဲ့ရသော

အစိတ်အပိုင်းများစွာကို ဖယ်ရှားလိုက်သော်လည်း ဝမ်းနည်းစရာမှာ ယနေ့ခေတ် လူများစွာတို့သည် ထိုစကားလုံးကို မသိနားမလည်ကြသေးပေ။

အတိတ်၏အရင်းအမြစ်များ

ချာချီသည် ၎င်း၏ ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်အမှန်ကို ပြန်လည်ရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အစောပိုင်းချာချီ၏ အစစ်အမှန်ဒိုင်နိုဆီတ်များကို ပြန်လည်ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ပြီး ဟောပြောခြင်းလုပ်ငန်း၊ အခမ်းအနားများကို မှန်ကန်စွာလိုက်နာခြင်း၊ စစ်မှန်သောဝတ်ပြုရေး၊ ဆုတောင်းခြင်းနှင့် ဧဝံဂေလိတရားဆိုင်ရာနောင်တနှင့် အသင်းတော်၏သိက္ခာတို့ကို ပြန်လည်ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ဝိညာဉ်များနိုးကြားလာစေရန် သန့်ရှင်းသောဝိညာဉ်တော်မှ အစပြုခဲ့သော ဒုတိယအကြိမ် ပင်တေကုတ္တေပွဲဖြစ်လှနီးပါးဖြစ်သည်။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးက ဘာကြောင့်လဲ?။ အကြောင်းမှာ အသင်းတော်သည် ဖြောင့်ဖြောင့်နှင့် ကျဉ်းမြောင်းသောလမ်းမှ ကွေ့ပတ်သွားသောကြောင့် ပျောက်ဆုံးသွားသော ဧဝံဂေလိတရားအားလုံးကို ၎င်း၏ပြည့်စုံမှုတွင် ပြန်လည်ရှာဖွေတွေ့ရှိရန် ပျောက်ဆုံးသွားသော ဧဝံဂေလိတရားတစ်ခု ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ယနေ့ထက်တိုင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့အား သမ္မာကျမ်းစာဆိုင်ရာ ဆောင်ပုဒ်များနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်၏ ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် သက်ဆိုင်သည့် သင်ခန်းစာများကို ပေးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် သခင်မကြာမီပြန်လာမည့်နေ့ကို စောင့်မျှော်ရင်း အတိတ်၏လှုံ့ဆော်မှုနှင့် အရင်းအမြစ်များကို အသုံးပြုကြပါစို့။ အာမင်။

Rev. Dr Jack Sin
Sovereign Hope Bible-Presbyterian Church
Singapore